MNENJE SVETA

z dne 10. decembra 2013

o programu ekonomskega partnerstva Nizozemske

(2013/C 371/02)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju ([1]) in zlasti člena 9(4) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Namen pakta za stabilnost in rast je zagotoviti proračunsko disciplino v celotni Uniji in določiti okvir za preprečevanje in odpravljanje čezmernih javnofinančnih primanjkljajev. Cilj pakta so zdrave javne finance kot sredstvo za izboljšanje pogojev za stabilnost cen in močno trajnostno rast, podprto s finančno stabilnostjo, s čimer podpira uresničevanje ciljev Unije za trajnostno rast in delovna mesta.

(2) Uredba (EU) št. 473/2013 vsebuje določbe o okrepljenem spremljanju proračunskih politik v euroobmočju in o zagotavljanju skladnosti nacionalnih proračunov s smernicami o ekonomskih politikah, ki so sprejete v okviru pakta za stabilnost in rast ter evropskega semestra. Ker bi bili zgolj proračunski ukrepi lahko nezadostni za trajno odpravo čezmernega primanjkljaja, so lahko potrebni dodatni ukrepi politike in strukturne reforme.

(3) V členu 9 Uredbe (EU) št. 473/2013 so določene podrobnosti o programih ekonomskega partnerstva, ki jih morajo države članice euroobmočja predložiti v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Načrt ukrepov iz programa ekonomskega partnerstva, ki bodo prispevali k učinkoviti in trajni odpravi čezmernega primanjkljaja, bi moral zlasti vsebovati podrobnosti o glavnih fiskalno-strukturnih reformah, predvsem tistih, ki zadevajo davčni in pokojninski sistem, sistem zdravstvenega varstva in proračunske okvire.

(4) Svet je 2. decembra 2009 sprejel sklep v skladu s členom 126(6) Pogodbe, s katerim je začel postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Nizozemsko. Svet je 21. junija 2013 sprejel revidirano priporočilo v skladu s členom 126(7). Nizozemska je bila v okviru tega pozvana, da do 1. oktobra 2013 predloži program ekonomskega partnerstva.

(5) Nizozemska je 30. septembra 2013 in v roku, določenem v členu 9(3) in členu 17(2) Uredbe (EU) št. 473/2013, Komisiji in Svetu predložila program ekonomskega partnerstva, v katerem so zlasti opisane fiskalno-strukturne reforme, katerih cilj je zagotovitev učinkovite in trajne odprave čezmernega primanjkljaja (priporočilo za posamezno državo (v nadaljnjem besedilu: priporočilo) 1). Program ekonomskega partnerstva vključuje tudi ukrepe, namenjene izpolnjevanju širšega sklopa priporočil, ki jih je Svet naslovil na Nizozemsko 9. julija 2013: omejitev dolga in z njim povezanih finančnih tveganj na nakupnem stanovanjskem trgu; pospeševanje prodaje na nakupnem stanovanjskem trgu, izboljšanje delovanja in dodeljevanja v sektorju subvencioniranih najemnih stanovanj; pospeševanje zasebnega sektorja najemnih stanovanj (priporočilo 2); izboljšanje finančnega nadzora nad pokojninskimi skladi, ki bo omogočilo boljše ravnotežje med tveganji in željami, tudi z medgeneracijskega vidika; znižanje letne odmerne stopnje za poklicne pokojnine ob upoštevanju daljšega obdobja za izračun pokojninske osnove zaradi zvišanja upokojitvene starosti; izboljšanje zaposljivosti starejših; revizija sistema dolgotrajne oskrbe (priporočilo); izboljšanje vključenosti delovne sile; ter spodbujanje prehodov na trgu dela (priporočilo). Poleg dodatnih konsolidacijskih ukrepov za leto 2014 in poznejša leta, ki so navedeni v osnutku proračunskega načrta Nizozemske, so novi ukrepi z vplivom na javne finance, navedeni v programu ekonomskega partnerstva, namenjeni uvedbi strožjih proračunskih pravil za podnacionalne ravni države. Ukrepi, navedeni v programu ekonomskega partnerstva, namenjeni izpolnitvi priporočil 2 do 4, so se večinoma začeli izvajati, še preden so bila izdana zadnja priporočila za posamezne države.

([1]) UL L 140, 27.5.2013, str. 11.

(6) Strukturni ukrepi z vplivom na javne finance, ki jih namerava izvesti Nizozemska, se nanašajo zlasti na kodifikacijo fiskalnih pravil v kombinaciji s strožjimi pravili za podnacionalne ravni države, kar podpira okrepitev nacionalnega fiskalnega okvira. Pričakovati je, da bodo ti ukrepi skupaj z dodatnimi ukrepi za konsolidacijo javnih financ, sprejetimi v osnutku proračunskega načrta za leto 2014, podpirali vzdržno odpravo čezmernega primanjkljaja in približevanje srednjeročnemu cilju glede strukturnega proračunskega salda.

(7) Z ukrepi za izboljšanje delovanja stanovanjskega trga naj bi se po pričakovanjih postopoma zmanjšale subvencije za dolžniško financiranje nakupov stanovanj in tveganja glede neizpolnitve obveznosti, ki jim je izpostavljena vlada prek nacionalne hipotekarne jamstvene sheme. Znižanje davka za nakup stanovanja je v smislu javnofinančnih prihodkov, ki se jim država s tem odpove, drago, vendar bo po pričakovanjih izboljšalo uravnoteženost povpraševanja in ponudbe ter alokacijo kapitala na stanovanjskem trgu. Najpomembnejši od teh ukrepov so bili opisani že v nacionalnem reformnem programu. Na splošno se zdi, da gredo v pravo smer, vendar jih je treba dopolniti z dodatnimi ukrepi ter zagotoviti njihovo ustreznost za izpolnitev ustreznega priporočila, to je priporočila 2.

(8) Ukrepi za izboljšanje delovanja pokojninskih skladov naj bi po pričakovanjih zmanjšali javnofinančne subvencije za pokojninski sistem ter hkrati podpirali zaposljivost starejših delavcev. Če bodo doseženi načrtovani rezultati, bodo ukrepi izboljšali učinkovitost sistema dolgotrajne oskrbe ter tako prispevali k vzdržnosti javnih financ. Vendar še vedno obstajajo tveganja v zvezi podrobnostmi glede izvajanja ukrepov ter glede njihovih ekonomskih in proračunskih učinkov, kot tudi tveganja, povezana z učinkom na dejanske pokojninske prispevke. Ker ukrepi še niso dokončani, bo potrebna dodatna analiza učinka teh načrtov politike in njihovega prispevka k zagotavljanju vzdržnosti javnih financ.

(9) Ukrepi za izboljšanje udeležbe na trgu dela vključujejo spremembe prenosljivosti davčnih olajšav ter reforme nekaterih dodatkov in nadomestil za brezposelnost. V celoti gledano lahko pričakujemo, da bodo imeli ti ukrepi pozitiven učinek na proračunski saldo. Vendar bodo ukrepi predvidoma uvedeni postopoma, kar je delno rezultat dogovorov s socialnimi partnerji, ki vodijo njihovo izvajanje. Najpomembnejši od teh ukrepov so bili navedeni že v nacionalnem reformnem programu. Hitrejše izvajanje bi omogočilo boljše delovanje trga dela in podpiralo gospodarsko rast –

SPREJEL NASLEDNJE MNENJE:

Program ekonomskega partnerstva Nizozemske, ki je bil Komisiji in Svetu predložen 30. septembra 2013, vsebuje večinoma ustrezen sveženj fiskalno-strukturnih reform za podporo učinkoviti in trajni odpravi čezmernega primanjkljaja. Program ekonomskega partnerstva ponovno vsebuje zavezo za izvedbo reform, ki je že bila vključena v zadnji nacionalni reformni program, in navaja nekaj dodatnih podrobnosti o izvajanju nekaterih od teh ukrepov od predložitve programa ter o časovnici za izvedbo dodatnih ukrepov. Zlasti pri časovnici ukrepov, načrtovanih za izpolnitev priporočil glede trga dela, se zdi, da gre za podaljševanje glavnih reform na tem področju. Čeprav so navedene podrobne informacije o vseh ukrepih, program ekonomskega partnerstva ne opredeljuje izzivov in tveganj, povezanih z izvajanjem ukrepov. Nizozemska je zato pozvana, da v naslednjem nacionalnem reformnem programu in programu stabilnosti navede dodatne informacije o izvajanju načrtovanih reform ter zagotovi napredek pri izpolnjevanju priporočil, ki so bila nanjo naslovljena v okviru evropskega semestra. Komisija in Svet bosta v okviru evropskega semestra spremljala izvajanje reform.

V Bruslju, 10. decembra 2013

Za Svet
Predsednik
R. ŠADŽIUS